

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Klimata finanšu instrumentu izmantošana ēku energoefektivitātes uzlabošanai

Alda Ozola
valsts sekretāra vietniece
vides aizsardzības jautājumos

2021. gada 7. maijs

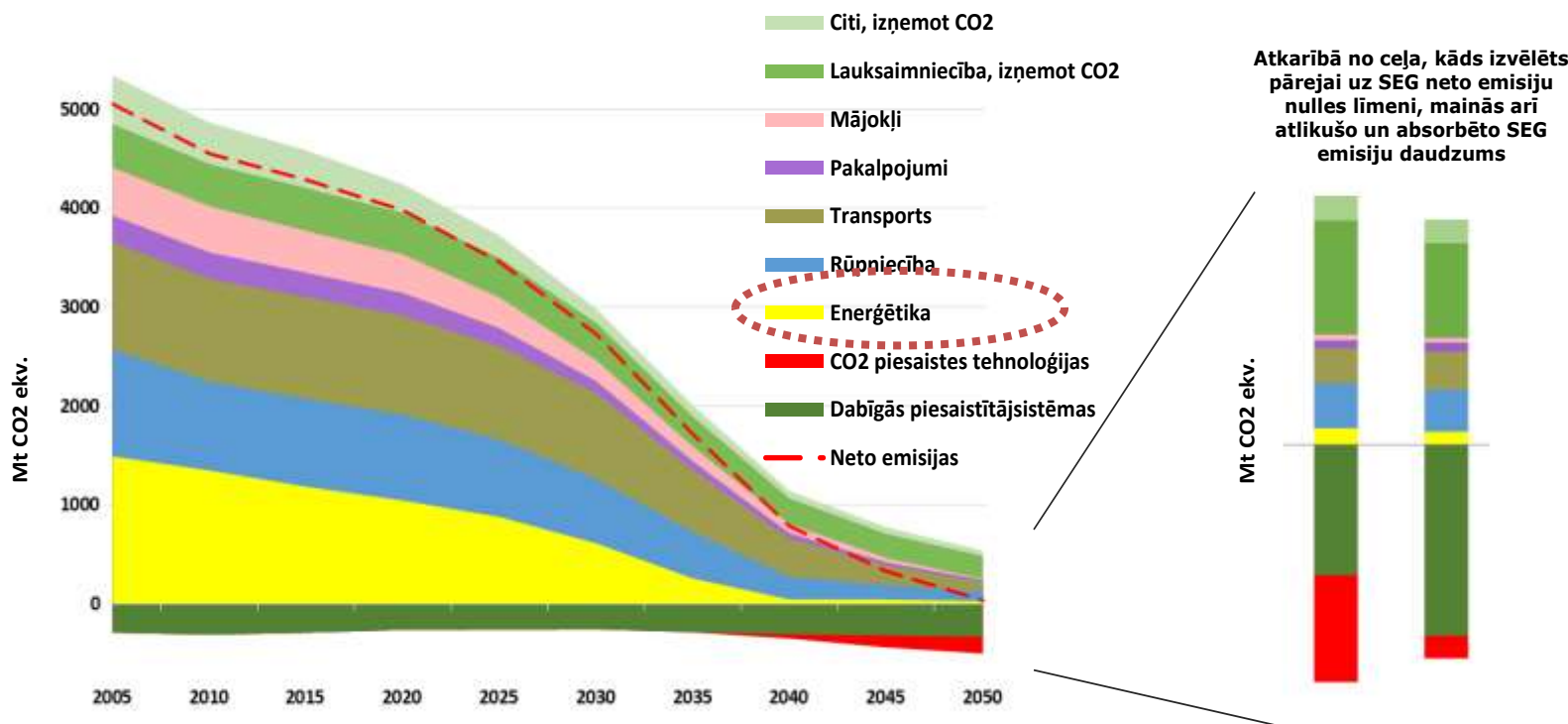

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Eiropas Savienības virzība uz klimatneitralitāti

- **ES klimatneitralitātes mērķis uz 2050. gadu, ievērojot Parīzes nolīguma mērķus, t.sk. noturēt pasaules vidējās temperatūras pieaugumu būtiski zem 2°C (un censties to ierobežot 1.5°C robežās)**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Finansējuma nepieciešamība klimata mērķu sasniegšanai Latvijā

- **Finansējuma nepieciešamība ciešā mērā ir saistīta ar Latvijai noteikto klimata mērķu sasniegšanu**, t.i. sektoros – enerģētika, transports un lauksaimniecība – kuri rada vislielāko SEG emisiju apjomu;
- **Sevišķi būtiska finansējuma pieejamība pasākumiem, kas vērsti uz SEG emisiju samazināšanu ne-ETS darbībās**, it īpaši mājsaimniecību sektorā (atbalsts energoefektivitātes paaugstināšanas, atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju ieviešanas un transportlīdzekļu nomaiņas pasākumiem).
- **Būtiski! -> neinvestēt pasākumos, kas ir pretrunā ar SEG emisiju samazināšanu, oglekļa dioksīda piesaisti un klimatnoturīguma uzlabošanu!**
- **Publiskā finansējuma apjoms nebūs pietiekams mērķu sasniegšanai!**
Nepieciešams iesaistīt privāto finansējumu!

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Klimata politikas instrumentu ietvaros pieejamais finansējums

- **Valsts budžets** – piem., Emisijas kvotu izsolīšanas instruments, Modernizācijas fonds
- **Eiropas Savienības finansējums** – piem., ES fondi 2021-2027, Atveseļošanās un noturīguma mehānisms
- **Cits finansējums** – piem., Norvēģu finanšu instruments
- **Papildus finansējums** – piem., «zaļie sertifikāti», «zaļās» obligācijas; bilaterālie darījumi.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Emisijas kvotu izsolīšanas instruments (EKII)

- Valsts budžeta programma. Daļējs Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta (KPFI) pēctecis.
- Finansējuma avots ir ieņēmumi no emisijas kvotas izsolēm. Līdz 31.12.2020. iegūti 251,55 milj. EUR.
- Līdz šim apstiprināti 4 EKII finansēto projektu konkursu nolikumi, uzsākta šo konkursu ieviešana, projektu īstenošana un uzraudzība.
- Atbildīgā iestāde: VARAM. Projektu ieviešanu uzrauga VIF.

Izvēloties organizējamus projektu konkursus un finansējamus pasākumus, ņem vērā šādus galvenos principus:

- **ievēro likuma "Par piesārņojumu" 32.² panta 4.4 daļā minētos nosacījumus;**
- **ņem vērā līdzšinējo pieredzi citos finanšu instrumentos**, sevišķi Klimata pārmaiņu finanšu instrumentā;
- **prioritāri finansējumu piešķir tādu projektu konkursu finansēšanai, kas :**
  - 1) nav tiesīgi saņemt atbalstu citu instrumentu ietvaros;
  - 2) bez EKII finansiāla atbalsta nav komerciāli izdevīgi un nespēj piesaistīt kredītresursus;
  - 3) ir ar iespējami augstu SEG emisiju samazināšanas potenciālu un iespējami zemām SEG emisiju samazināšanas izmaksām;
  - 4) primāri rada SEG emisiju samazināšanu ne-ETS darbībās, t.sk. ņem vērā atjaunojamo energoresursu īpatsvaru enerģijas ražošanā;
  - 5) Latvijā ir inovatīvi un ar potenciāli plašu izmantojumu;
  - 6) nav primāri vērsti uz kādu jau noteiktu, obligātu standartu sasniegšanu vai prasību izpildi;
  - 7) veicina patēriņa un dzīvesveida paradumu maiņu un gūto zināšanu, prasmju un pozitīvo rezultātu tālāk nodošanu (multiplicēšanu).

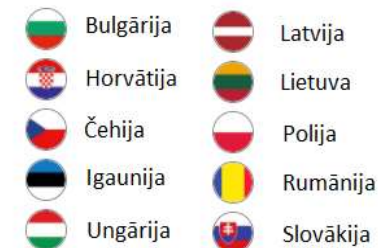

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Modernizācijas fonds (I)

MODERNISATION FUND
Accelerating the transition to climate neutrality

- **Modernizācijas fonds** ir jauns finansēšanas mehānisms ar mērķi atbalstīt oglekļa mazietilpīgus ieguldījumus, energoefektivitātes palielināšanā, enerģētikas sistēmu modernizēšanā un taisnīgas pārejas veicināšanā no oglekļa atkarīgos reģionos, atbalstot valstu virzību uz klimatneitralitāti.

**LV pieejamais
finansējums
2021.-2030.gadam
100-120 milj. euro**

Prioritārie investīciju virzieni:

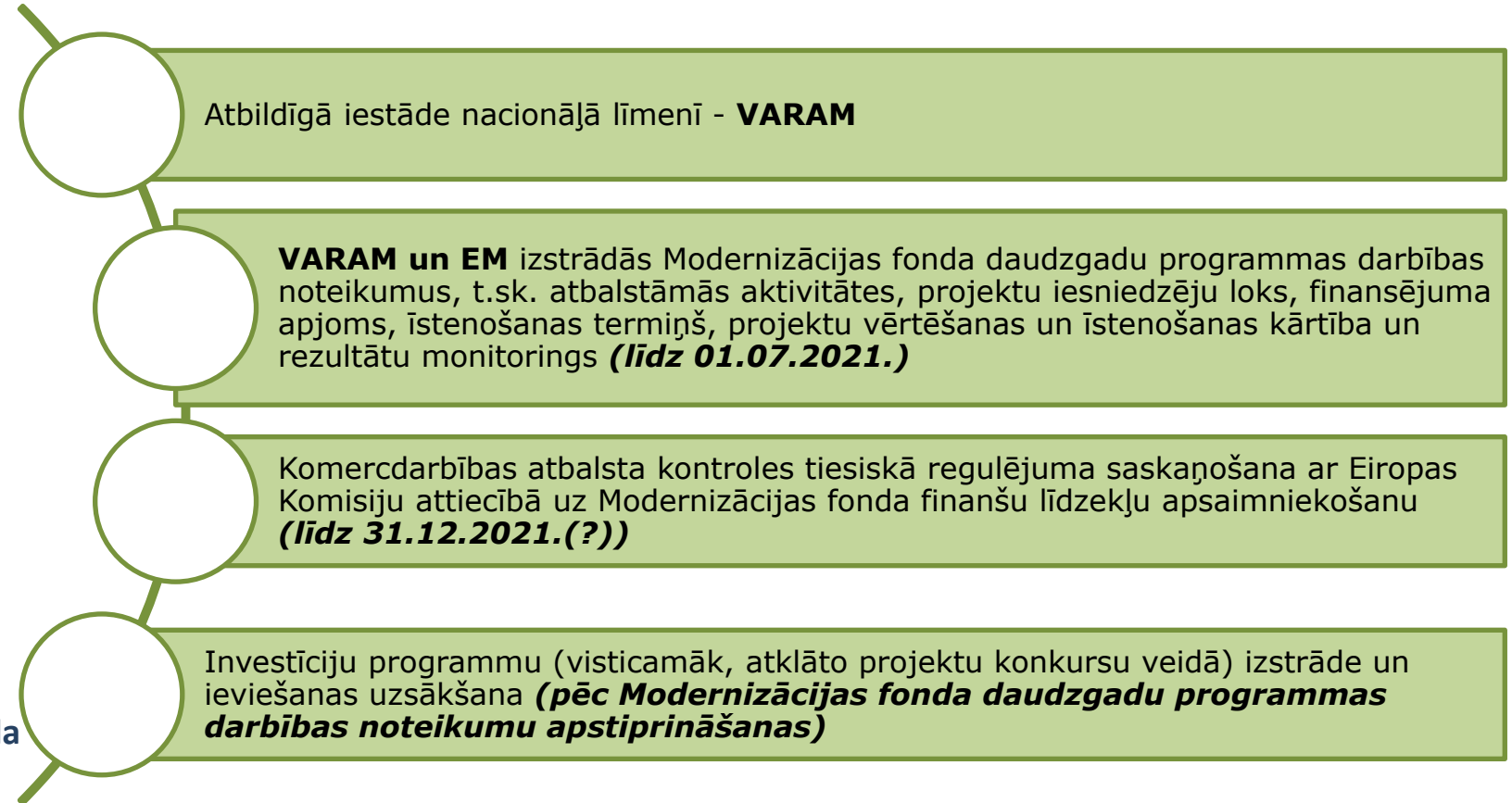
- elektroenerģijas ražošana no atjaunojamajiem energoresursiem;
- energoefektivitātes uzlabošana t.sk. transporta, lauksaimniecības un atkritumu apsaimniekošanas nozarēs, kā arī ēkās;
- enerģijas uzglabāšana;
- energotīklu modernizēšana un starpsavienojumu palielināšana starp ES dalībvalstīm;
- taisnīga pāreja no oglekļa atkarīgajos reģionos (darba ņēmēju pārcelšana, pārkvalificēšana un kvalifikācijas celšana, darba meklēšanas iniciatīvas).

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Modernizācijas fonds - pārvaldība (II)

Jaunas nacionālas investīciju programmas izstrāde un ieviešana

Ekonomikas ministrija

Modernizācijas fonda
apsaimniekotājs

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

**Paldies par
uzmanību!**